

Hur hållbart är certifierat skogsbruk?

Andreas Bundsen

Tropiska regnskogar är kända för sin biologiska mångfald. De avger och absorberar också stora mängder koldioxid, reglerar temperatur och renar luft. Regnskogen spelar därför en mycket viktig roll för jordens klimat. Dessvärre fortsätter avverkningen av regnskog vilket leder till att vi förlorar mängder av växt- och djurarter samt att klimatet förändras.

För att skydda regnskogen försöker man bland annat etablera skyddade områden (t.ex. nationalparker), men dessa är ofta få och för små. Därför försöker man idag att avverka skogen på ett hållbart sätt som gör att de negativa effekterna av avverkningen minimeras, så kallat hållbart skogsbruk. Det finns också olika organisationer som certifierar företag som sysslar med hållbart skogsbruk. En sådan certifiering innebär att specifika regler och krav följs. I gengäld får skogsavverkningsföretaget en certifiering på sina produkter och tanken är att konsumenter senare ska kunna göra ett aktivt val för att välja hållbart framtagna produkter. En av världens mest kända certifieringsorganisationer är Forest Stewardship Council (FSC).

Ett problem med olika typer av certifieringar är dock att det finns väldigt lite bevis för att skogsbruket faktiskt minimerar effekten av förlust av biologisk mångfald. Denna studie försökte undersöka just detta genom att studera hur fåglar påverkas av FSC-certifierat skogsbruk. Fågelinventeringar där antal fåglar och art noterades gjordes på östra Borneo, på platser som hade avverkats av ett företag som var FSC-certifierat. Dessa inventeringar jämfördes sedan med inventeringar gjorda på en plats där företaget inte hade avverkat någon skog. Dessvärre hade det skett illegal avverkning på den platsen och inga slutsatser om det FSC-certifierade skogsbrukets påverkan kunde göras.

Illegal avverkning förekommer ofta i samband med kommersiell avverkning både i områden som avverkas och som inte avverkas. Det beror på att den lokala befolkningen lättare får tillgång till skogen i och med det vägnät som skapas av skogsföretag. Tillgängligheten bidrar också till en ökad illegal jakt. När den här studien genomfördes påträffades också lokalbefolkning som både jagade och avverkade träd illegalt. Detta innebär med andra ord att det inte spelar någon roll om avverkningen i sig sköts på ett hållbart sätt, om effekterna i form av ökad illegal jakt och avverkning inte kan kontrolleras.

Fortsatta studier som undersöker effekterna av FSC-certifierat skogsbruk på den biologiska mångfalden behövs. I framtida studier är det viktigt att man använder sig av platser som inte påverkats av illegala aktiviteter eller på annat sätt blivit störda då man ska jämföra dem med platser som har avverkats inom ramarna för FSC. Det är också viktigt att förhindra aktiviteter som illegal jakt och avverkning. Görs inte det spelar det ingen roll hur bra själva avverkningen i sig är eftersom regnskog då ändå förstörs.